

จดหมายข่าว

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

04.2026 April

ฉบับเดือน เมษายน

"รมว.สุริยะ" นำ 2 รมช.กษ. ลุย "เกษตรนวัตกรรม เพื่อความยั่งยืนเกษตรกรไทย" ดัน 5 นโยบาย 6 วาระเร่งด่วน มุ่งผลลัพธ์รูปธรรม

เจรจาสำเร็จ! ไฟเขียวนำเข้า "ปื๋ยยูเรีย" อัมเกษตรกรไทย ฝ่าวิกฤตตะวันออกกลาง

เคาะ 13 มาตรการ 3 ระยะ รับมือวิกฤตตะวันออกกลาง

พืชสวนโลกอุดรฯ คืบ 70% กระตุ้นเศรษฐกิจ ท่องเที่ยว

คุมเข้มกาบฯ ระดมฝนหลวงสยบไฟป่า ฝุ่นพิษ PM2.5

"รณว.สุริยะ" นำ 2 รณช.กษ. เข้าสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำ กษ. ลุย "เกษตรนวัตกรรมเพื่อความยั่งยืนเกษตรกรไทย" ดัน 5 นโยบาย 6 วาระเร่งด่วน มุ่งผลลัพธ์รูปธรรม

นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พร้อมด้วย นายวัชรพล ขาวขำ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ น.ส.ปิยะรัฐชย์ ติยะไพรัช รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ เข้าสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ก่อนเป็นประธานการประชุมผู้บริหารระดับสูงเพื่อมอบนโยบายขับเคลื่อน “เกษตรนวัตกรรมเพื่อความยั่งยืนเกษตรกรไทย” มุ่งทำงานเชิงรุก ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น เร่งใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและบูรณาการการทำงานทุกภาคส่วน เพื่อให้การช่วยเหลือเกษตรกรเกิดผลอย่างรวดเร็วและเป็นรูปธรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวถึงนโยบายหลักที่จะเร่งผลักดัน 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. การยกระดับการผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยผลักดันการใช้ Big Data และ AI เพื่อบริหารจัดการการผลิตแบบแม่นยำ ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และยกระดับคุณภาพสินค้า ควบคุมการสนับสนุนผู้ให้บริการเครื่องจักรกลการเกษตรในระดับชุมชน
2. การเพิ่มรายได้เกษตรกร ผ่านการแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร ตลอดจนเตรียมความพร้อมรับกติกาการค้าโลกใหม่ทั้งด้านมาตรฐานสินค้าและสิ่งแวดล้อม
3. การพัฒนาศักยภาพเกษตรกร ด้วยการ Reskill และ Upskill ให้มีองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยี การบริหารจัดการ และส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์หรือวิสาหกิจชุมชนเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรอง
4. การขับเคลื่อน “ตลาดนำการผลิต” โดยเชื่อมโยงข้อมูลตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่การผลิต แปรรูป โลจิสติกส์ จนถึงผู้บริโภค เพื่อลดปัญหาสินค้าล้นตลาดและราคาตกต่ำ
5. การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน ด้วยการวางแผนระดับลุ่มน้ำ พัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำ ระบบกระจายน้ำ และระบบเตือนภัยอัจฉริยะ เพื่อรองรับความผันผวนของสภาพภูมิอากาศ

พร้อมกันนี้ กระทรวงเกษตรฯ เตรียมขับเคลื่อน 6 นโยบายเร่งด่วน ได้แก่

1. การแก้ปัญหาต้นทุนการผลิต โดยเฉพาะการนำเข้าปุ๋ยยูเรีย และการบริหารจัดการปุ๋ยให้เพียงพอ
2. การบริหารจัดการสินค้าเกษตรทั้งระบบและขยายตลาดส่งออก พร้อมพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับ
3. การพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำและเร่งรัดโครงการชลประทาน
4. การจัดการดินและที่ดินเพื่อให้เกษตรกรมีสิทธิทำกินและเพิ่มพื้นที่เกษตรปลอดภัย
5. การสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ (Smart Farmer) ผ่านแพลตฟอร์มเรียนรู้ด้าน Agri-Tech
6. การแก้ปัญหา PM 2.5 ด้วยการใช้เศษวัสดุการเกษตรให้เกิดประโยชน์และกลไกคาร์บอนเครดิต โดยจัดตั้ง War Room เพื่อติดตามผลอย่างใกล้ชิดให้เกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

นายสุริยะ กล่าวว่า ภาคเกษตรเป็นเครื่องยนต์สำคัญของเศรษฐกิจฐานราก แต่กำลังเผชิญความท้าทายจากเศรษฐกิจโลกและกติกการค้าใหม่ จึงจำเป็นต้องปรับกระบวนการขนส่งสู่เกษตรกรอัจฉริยะและเกษตรกรแม่นยำ ใช้นวัตกรรมยกระดับขีดความสามารถการแข่งขัน ควบคุมการบูรณาการการทำงานของทุกหน่วยงาน โดยยึดประโยชน์ของเกษตรกรเป็นศูนย์กลาง เพื่อเพิ่มรายได้และคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน ขณะที่ รณช.วัชรพล ย้ำการทำงานเป็นทีมและความรวดเร็วในการแก้ปัญหา เพื่อขับเคลื่อนนโยบายให้เกิดผลเป็นรูปธรรมต่อเกษตรกรทั่วประเทศ ส่วน รณช.ปิยะรัฐชย์ เน้นให้ผู้บริหารลงพื้นที่รับฟังปัญหาเกษตรกรอย่างใกล้ชิด ทำงานเชิงรุกและดูแลเกษตรกรทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียม

เจรจาสำเร็จ! ไฟเขียวนำเข้า "ปุ๋ยยูเรีย" อัมเภชตรกรไทย ฝ่าวิกฤตตะวันออกกลาง

นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รมว.กษ. เปิดเผยภายหลังหารือการค้าระหว่างไทย-รัสเซีย ร่วมกับ นายดมิทรี ปาตรูเชฟ รองนายกรัฐมนตรีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย และ นายแมกซิม มาโควิช รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร ณ สหพันธรัฐรัสเซีย ว่า ในการหารือดังกล่าว ฝ่ายไทยได้แสดงความสนใจนำเข้าปุ๋ยยูเรียจากรัสเซียในรูปแบบเม็ด (Granular) ขนาด 2.5-5 มิลลิเมตร ปริมาณ 1-2 ล้านตันต่อปี โดยเสนอให้พิจารณาจัดสรรในราคามิตรภาพ เพื่อช่วยลดภาระต้นทุนของเกษตรกรไทย ซึ่งฝ่ายรัสเซีย “มีความพร้อม” ในการส่งออกให้ไทย โดยมีบริษัทผู้ผลิตรายใหญ่ เช่น PhosAgro และ UralChem สนใจดำเนินการในรูปแบบสัญญาระยะยาว พร้อมเห็นชอบให้มีการประสานงานระหว่างภาคเอกชนของทั้งสองประเทศ (Business Matching) เพื่อเร่งให้การส่งออกสามารถเกิดขึ้นได้โดยเร็ว ภายในเดือน พ.ค. 2569 รวมทั้งเห็นพ้องจัดตั้งคณะทำงานร่วมไทย-รัสเซีย เพื่อแก้ไขปัญหาคั่งค้างด้านการค้า อำนวยความสะดวกการนำเข้า-ส่งออก และหารือประเด็นด้านวิชาการและมาตรฐานสินค้าให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา 3 เดือน

สำหรับสถานการณ์การค้าช่วงที่ผ่านมาของทั้งสองประเทศมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ซึ่งยังสามารถขยายตัวได้อีกจากมูลค่าการค้าปัจจุบันประมาณ 1,600 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขณะเดียวกัน กษ. ได้ติดตามสถานการณ์ปุ๋ยภายในประเทศอย่างใกล้ชิด โดยได้หารือร่วมกับผู้ประกอบการผู้ผลิตปุ๋ยในประเทศเพื่อประเมินสถานการณ์การนำเข้าแม่ปุ๋ยที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การสู้รบ ซึ่งปัจจุบันมีเรือขนส่งปุ๋ยของผู้ประกอบการลอยลำอยู่ในบริเวณช่องแคบฮอร์มุซจำนวน 3 ลำ คิดเป็นปริมาณประมาณ 250,000 ตัน อยู่ระหว่างรอการขนส่ง อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังมีปริมาณปุ๋ยสำรองอยู่ประมาณ 900,000 ตัน และมีแผนนำเข้าเพิ่มเติมอีก 1 ล้านตัน ซึ่งเพียงพอต่อความต้องการใช้ในช่วงฤดูกาลผลิตที่กำลังจะมาถึง

รมช.วัชรพล ลุยพืชสวนโลกอุดรฯ คืบ 70% กระตุ้นเศรษฐกิจ ท่องเที่ยว

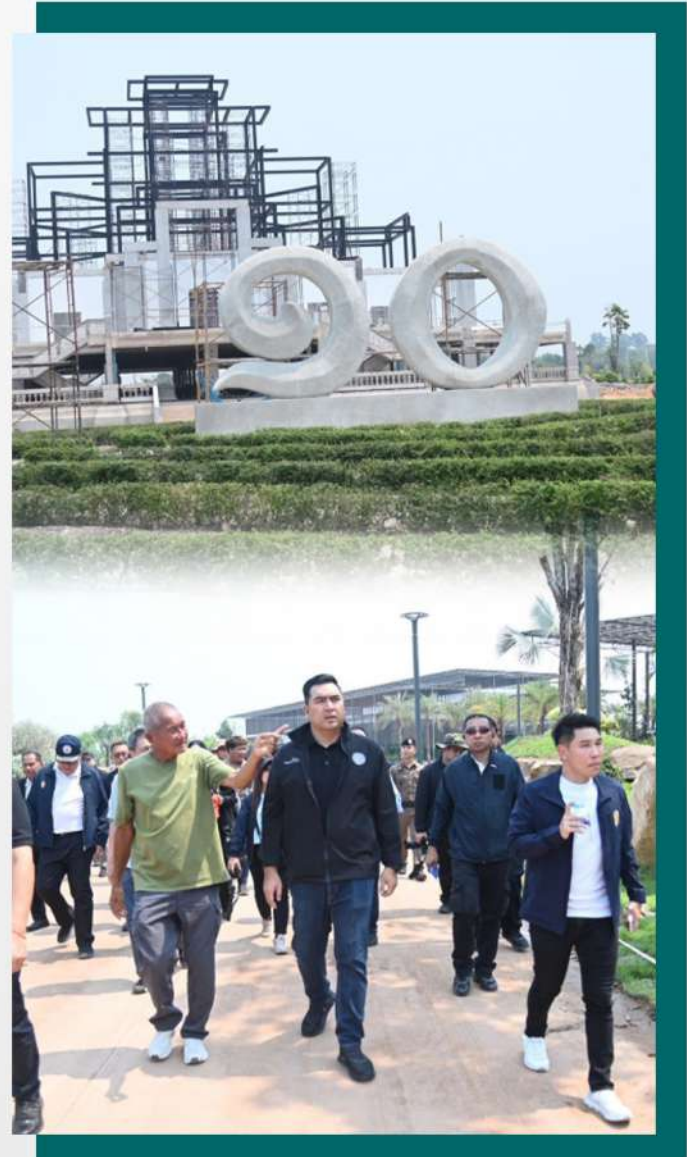
นายวัชรพล ขาวขำ รมช.กษ. ลงพื้นที่ติดตามความคืบหน้างานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2569 ณ พื้นที่ชุ่มน้ำหนองแด อำเภอเมืองอุดรธานี พบความก้าวหน้างานก่อสร้างกว่า 70% ครอบคลุมอาคารหลัก ระบบสาธารณูปโภค และภูมิสถาปัตยกรรม ควบคุมการเตรียมความพร้อมรองรับนักท่องเที่ยวทั้งด้านคมนาคม ความปลอดภัย และสาธารณสุข คาดมีผู้เข้าชมกว่า 3.6 ล้านคน พร้อมยกระดับผู้ประกอบการในพื้นที่และเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ เพื่อสร้างรายได้และกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่และจังหวัดใกล้เคียง

จากนั้น รมช.กษ. ประชุมติดตามความคืบหน้าการจัดงานฯ โดยเน้นเร่งแก้ปัญหาอุปสรรคและบูรณาการการทำงานทุกภาคส่วนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้โครงการบรรลุเป้าหมายและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

รมช.กษ. กล่าวว่า กษ. โดยกรมวิชาการเกษตร ร่วมกับจังหวัดอุดรธานี และทุกภาคส่วน ขับเคลื่อนงานมหกรรมพืชสวนโลกเพื่อแสดงศักยภาพด้านพืชสวนของไทย และเป็นเวทีแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เทคโนโลยี

และนวัตกรรมในระดับนานาชาติ พร้อมทั้งมุ่งกระจายรายได้ ลดความเหลื่อมล้ำ และขับเคลื่อนเศรษฐกิจผ่านภาคเกษตร การท่องเที่ยว และบริการ โดยงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2569 จัดขึ้นภายใต้แนวคิด “Diversity of Life: Connecting People, Water, and Plants for Sustainable Living; ความหลากหลายแห่งสรรพชีวิต : สายสัมพันธ์แห่งผู้คน สายน้ำ และพืชพรรณ สู่การดำรงชีวิตที่ยั่งยืน” ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2569 ถึง 14 มีนาคม 2570 ณ พื้นที่ชุ่มน้ำหนองแด จังหวัดอุดรธานี

รมช.ปิยะรัฐชย์ คุ่มเข้มกาญจนบุรี ระดมฝนหลวงสยบไฟฟ้า ฝุ่นพิษ PM2.5

น.ส.ปิยะรัฐชย์ ตียะไพรัช รมช.กษ. ลงพื้นที่ติดตามสถานการณ์และหารือแนวทางการดำเนินงานแก้ไขปัญหาในพื้นที่ผลกระทบไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ร่วมกับนายอักรินทร์ กัณณ์กิตตินันท์ รมช.กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีหัวหน้าส่วนราชการในพื้นที่ร่วมติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด ณ โรงเรียนดารุมากาญจนบุรี ตำบลปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จ.กาญจนบุรี ทั้งนี้ กษ. ได้มอบหมายกรมฝนหลวงและการบินเกษตรหน่วยงานในส่วนภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง ร่วมบูรณาการกับหน่วยงาน

อื่นๆ ในพื้นที่ เพื่อแก้ไขปัญหาไฟฟ้าอย่างเร่งด่วน โดยเบื้องต้นหน่วยปฏิบัติการฝนหลวงจังหวัดพิษณุโลกและจังหวัดนครสวรรค์ได้เข้ามาดำเนินการทำฝนหลวงและตัดแปลงสภาพอากาศในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรีแล้ว

ก.เกษตรฯ เคาะ 13 มาตรการ 3 ระยะ รับมือวิกฤต ตะวันออกกลาง ลดต้นทุน เพิ่มสภาพคล่องเกษตรกร เสนอ ศบก.

นายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข ปลัด กษ. เป็นประธานการประชุมหารือแนวทางรับมือผลกระทบจากสถานการณ์สู้รบในภูมิภาคตะวันออกกลาง ครั้งที่ 2/2569 ณ กษ. โดยกล่าวว่า สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลให้ต้นทุนปัจจัยการผลิตและราคาพลังงานปรับตัวสูงขึ้น กษ. จึงกำหนดกรอบการดำเนินงาน 13 มาตรการ 3 ระยะ เพื่อเร่งลดต้นทุน เพิ่มสภาพคล่อง และบรรเทาภาระเกษตรกรครอบคลุมภาคพืช ประมง และปศุสัตว์

สำหรับ ระยะเร่งด่วน จำนวน 6 มาตรการ เน้นบริหารจัดการปัจจัยการผลิต ได้แก่ การจัดหาปุ๋ยจากแหล่งใหม่และอำนวยความสะดวกการนำเข้า การส่งเสริมใช้ปุ๋ย 70:30 ควบคุมปุ๋ยชีวภาพ การเสริมสภาพคล่องเกษตรกรและผู้นำเข้า การบริหารจัดการน้ำมันดีเซล/B20 ผ่านสหกรณ์ การลดขั้นตอนอนุญาตและค่าธรรมเนียม และการเพิ่มช่องทางกระจายสินค้า ขณะที่ ระยะสั้น 4 มาตรการ มุ่งเสริมความยืดหยุ่นระบบการผลิต เช่น ส่งเสริมปุ๋ยชีวภาพและองค์ความรู้เกษตรกรแม่นยำ สนับสนุนพลังงานทดแทนและสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ พักชำระหนี้แบบมุ่งเป้า และอำนวยความสะดวกการค้า ขยายตลาดใหม่

ส่วน ระยะกลาง 3 มาตรการ มุ่งปรับโครงสร้างภาคเกษตร ได้แก่ การวิจัยและพัฒนาเกษตรชีวภาพและเศรษฐกิจหมุนเวียน การยกระดับสู่ห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรมูลค่าสูง และการพัฒนากฎหมาย/มาตรฐานรองรับเศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรฯ จะบูรณาการทุกหน่วยงานขับเคลื่อนมาตรการดังกล่าวอย่างเข้มข้น และเตรียมเสนอแนวทางต่อศูนย์บริหารและติดตามสถานการณ์การสู้รบในภูมิภาคตะวันออกกลาง (ศบก.) เพื่อให้การช่วยเหลือเข้าถึงเกษตรกรโดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง พร้อมวางแผนระยะยาวลดการพึ่งพาปุ๋ยเคมี และยกระดับสู่เกษตรมูลค่าสูงอย่างยั่งยืน

“กษ. บูรณาการทุกหน่วยงานขับเคลื่อน 13 มาตรการ ครอบคลุมพืช ประมง และปศุสัตว์ เตรียมเสนอ ศบก. เพื่อบรรเทาผลกระทบด้านปัจจัยการผลิตแบบมุ่งเป้า โดยเฉพาะกลุ่มเกษตรกรเปราะบาง พร้อมติดตามสถานการณ์ปุ๋ยอย่างใกล้ชิด และวางแผนปรับการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ส่งเสริมปุ๋ยอินทรีย์และสารชีวภัณฑ์ ควบคุมการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เพื่อยกระดับสู่เกษตรมูลค่าสูงอย่างยั่งยืน” ปลัดเกษตรฯ กล่าว

ทุนกองทุนเกษตรกร ยกกระตือรือร้นการบริหาร

นายอภิ สุทธิสังข์ รองปลัด กษ. เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมเกษตรกร ครั้งที่ 3/2569 ณ ห้องประชุม กษ. เพื่อติดตามความคืบหน้าการดำเนินงาน และพิจารณาเห็นชอบโครงการสำคัญ อาทิ การเสริมศักยภาพการผลิตนมผงของสหกรณ์โคนมกำแพงแสน จำกัด รวมถึงการปรับปรุงแผนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดยโสธร เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการเลี้ยงและจำหน่ายโคแม่พันธุ์ นอกจากนี้ ยังเห็นชอบขยายกรอบวงเงินกองทุนเพื่อการกู้ยืม ปี 2569 เพื่อรองรับความต้องการเงินทุนหมุนเวียนของเกษตรกร พร้อมกำหนดแนวทางยกระดับประสิทธิภาพการบริหารกองทุนในระยะยาวให้เกิดความคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ปิด นบส. รุ่น 92

น.ส.ทัศนีย์ เมืองแก้ว รองปลัด กษ. เป็นประธานพิธีปิดการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 92 ณ โรงแรมมารวยการ์เด็น กรุงเทพฯ ซึ่งจัดโดยสถาบันเกษตรกรเพื่อการเสริมทักษะการบริหารเชิงยุทธศาสตร์และพัฒนาศักยภาพบุคลากรสู่ผู้บริหารระดับสูง พร้อมเน้นย้ำให้นำองค์ความรู้และเครือข่ายไปขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงให้เกิดผลเป็นรูปธรรม โดยผู้เข้ารับการอบรมได้พัฒนาแผนธุรกิจสินค้าเกษตรมูลค่าสูง 10 ชนิด ภายใต้โครงการ “1 ท้องถิ่น 1 สินค้าเกษตรมูลค่าสูง” เพื่อยกระดับศักยภาพและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรไทยสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศ

เยาวชนเกษตรกรไทย สู้ญี่ปุ่น

น.ส.นฤมล สงวนวงศ์ รองปลัด กษ. มอบประกาศนียบัตรและให้โอวาทแก่เยาวชนเกษตรกร รุ่นที่ 44 จำนวน 9 คน ที่ผ่านการฝึกอบรมโครงการเตรียมความพร้อมผู้นำเยาวชนเกษตรกรไทยในประเทศญี่ปุ่น ประจำปี 2569 เพื่อเดินทางไปฝึกงานด้านการเกษตรกับครอบครัวเกษตรกรชาวญี่ปุ่นเป็นระยะเวลา 11 เดือน ภายใต้ความร่วมมือระหว่าง กษ. กับสภาการแลกเปลี่ยนทางการเกษตรแห่งประเทศไทย โดยโครงการดังกล่าวมุ่งพัฒนาทักษะด้านภาษา วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต เพื่อให้เยาวชนสามารถปรับตัวและนำองค์ความรู้ไปต่อยอดพัฒนาภาคการเกษตรของประเทศ

ลุยบริหารน้ำ EEC

นายกฤษ อุตตะมะเวทิน รองปลัด กษ. ลงพื้นที่ติดตามสถานการณ์น้ำในพื้นที่ EEC ณ สถานีสูบน้ำคลองพระองค์ไชยานุชิต จ.สมุทรปราการ และสถานีสูบน้ำหนองแขวน-ซากโดน จ.ระยอง เพื่อติดตามปริมาณน้ำและวางแผนจัดสรรน้ำให้เพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค และภาคเกษตร โดยกรมชลประทานยืนยันปริมาณน้ำยังเพียงพอ รองรับความต้องการในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม พร้อมเร่งพัฒนาโครงข่ายบริหารจัดการน้ำและระบบชลประทาน เพื่อเสริมความมั่นคงด้านน้ำ รองรับการเติบโตของภาคอุตสาหกรรมและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน

หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการยื่นเงิน เพื่อการจัดซื้อวงเงินไม่เกิน 50,000 บาท

การจัดซื้อ

1. การทำรายงานขอซื้อ

ให้เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานขอซื้อ ตามรายการดังนี้

1. รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุหรือขอบเขตของงาน
2. วงเงินงบประมาณหรือวงเงินที่ประมาณไว้จะซื้อ
3. ราคากลางของพัสดุที่จะซื้อ โดยให้ถือว่าวงเงินตาม 2 เป็นราคากลาง
4. มอบหมายให้เจ้าหน้าที่หรือผู้รับผิดชอบการดำเนินการจัดซื้อ

2. การยื่นเงิน/การใช้เงินสดสำรองจ่าย

ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการยื่นเงินโดยให้ปฏิบัติตามระเบียบหรือหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยแนบรายงานขอซื้อประกอบการทำสัญญาการยื่นเงิน

3. การจัดซื้อ

ให้เจ้าหน้าที่หรือผู้รับผิดชอบซื้อเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ไปดำเนินการจัดซื้อพิจารณาเลือกผู้ประกอบการที่มีรายชื่อขายพัสดุนั้น และสามารถออกหลักฐานการชำระเงินได้ ดังนี้

1. ใบรับหรือใบเสร็จรับเงิน สำหรับผู้ประกอบการที่ไม่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม
2. ใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป สำหรับผู้ประกอบการที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม และตรวจรับพัสดุโดยเขียนข้อความว่า **"ได้รับมอบพัสดุไว้ครบถ้วนถูกต้องแล้ว"** หรือข้อความในทำนองเดียวกัน ในหลักฐานการชำระเงินที่ผู้ประกอบการออกให้พร้อมทั้งลงลายมือชื่อกำกับ

4. การดำเนินการภายหลังการจัดซื้อ

ให้เจ้าหน้าที่หรือผู้รับผิดชอบจัดทำรายงานสรุปผลการจัดซื้อภายใน 5 วันทำการ นับตั้งแต่วันที่ได้นำเงินมาจัดซื้อ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ชื่อผู้ประกอบการ
2. รายการ
3. จำนวน
4. จำนวนเงินที่ได้รับจัดซื้อ

5. ส่งใช้คืนเงินยืม/ส่งมอบหลักฐานการสำรองเงินสด

ให้นำเงินการตามระเบียบหรือหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

6. การจัดทำประกาศผลผู้ชนะ

ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำประกาศผลผู้ชนะการจัดซื้อหรือผู้ที่ได้รับการคัดเลือก และสาระสำคัญของสัญญาหรือข้อตกลงในระบบ e-GP เป็นรายไตรมาส

หนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ 3/4 ที่ กค (ทว) 0405.2/ว 804
ฉ. 12 พ.ย. 68

การยื่นเงิน

1. การจัดทำสัญญาการยื่นเงิน

เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดซื้อจัดทำสัญญาการยื่นเงินเพื่อการจัดซื้อได้ทุกงบรายจ่ายและทุกรายการ เพื่อนำไปจ่ายให้แก่เจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงิน

2. กำหนดระยะเวลาส่งหลักฐาน

ให้เจ้าหน้าที่ผู้ยื่นส่งหลักฐานการจ่ายและเงินเหลือจ่ายที่ยืมไป (ถ้ามี) แก่ส่วนราชการผู้ให้ยืม ภายใน 15 วันนับแต่วันที่ได้รับเงิน

3. หลักฐานการชำระเงิน

หลักฐานการชำระเงินที่เป็นหลักฐานการจ่ายในการจัดซื้อจะต้องเป็น ใบรับหรือใบเสร็จรับเงินหรือใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปตามที่ประมวลวิธีปฏิบัติการกำหนด โดยหากหลักฐานดังกล่าวไม่ปรากฏลายมือชื่อผู้รับเงินหรือเป็นกรณีลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ เจ้าหนี้ที่ผู้ยื่นไม่ต้องทำใบรับรองการจ่ายเงินประกอบหลักฐานการจ่ายดังกล่าว

4. ระบบบริการแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service)

กรณีส่วนราชการที่ได้พัฒนาระบบบริการแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) ขึ้นใช้ภายในหน่วยงาน เพื่อรองรับการจัดทำสัญญาการยื่นเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แล้ว สามารถดำเนินการนำส่งเอกสาร ตลอดจนการขอเบิกจ่ายเงินยืมและส่งหลักฐานการจ่ายเพื่อส่งใช้คืนเงินยืมผ่านระบบบริการแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) ดังกล่าวได้

5. การตรวจสอบภายในของส่วนราชการ

ให้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการกำหนดแนวทางการตรวจสอบความถูกต้องของการยื่นเงินสำหรับการจัดซื้อวงเงินไม่เกิน 50,000 บาท ที่กระทรวงการคลังกำหนด

6. ระบบ New GFMS Thai และการบันทึกบัญชี

วิธีปฏิบัติงานในระบบ New GFMS Thai และการบันทึกบัญชี ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ส่วนที่ 3/4 ที่ กค 0410.3/ว 823 ฉ. 21 พ.ย. 68 และ ส่วนที่ 3/4 ที่ กค 0414.3/ว 833 ฉ. 26 พ.ย. 68

หนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ 3/4 ที่ กค 0402.2/ว 257 ส่วนที่ 3/4 ที่ กค 0410.3/ว 823
ฉ. 20 พ.ย. 68

ส่วนที่ 3/4 ที่ กค 0410.3/ว 823
ฉ. 21 พ.ย. 68

ส่วนที่ 3/4 ที่ กค 0414.3/ว 833
ฉ. 26 พ.ย. 68

"ระบบเกษตรพันธสัญญา"

(Contract Farming) ภายใต้ พ.ร.บ.ส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา พ.ศ. 2560

รอบรู้กฎหมายเกษตร :
ระบบเกษตรพันธสัญญา
(พ.ร.บ.ส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา พ.ศ. 2560)

มุ่งสู่ระบบ "หุ้นส่วนเศรษฐกิจ"
ระบบที่เน้นความโปร่งใสและเป็นธรรม
เพื่อยกระดับเกษตรกรไทยให้เติบโตอย่างยั่งยืนในระดับสากล

3 ข้อกำหนดสำคัญที่ต้องรู้ก่อนเริ่มงาน

1. สัญญาต้องเป็น "ลายลักษณ์อักษร" เท่านั้น
กลับตกลงด้วยวาจา สัญญาต้องทำเป็นหนังสือที่มีสาระสำคัญตามกฎหมายกำหนด หากข้อความใดในสัญญาเขาเปรียบกันควรจะมีผลบังคับใช้

เมื่อเกิดข้อพิพาท: กลไกการแก้ปัญหาที่รวดเร็ว

ในอดีต ปัญหาความไม่เป็นธรรมในระบบเกษตรพันธสัญญาถือเป็น "กับดัก" ของเกษตรกรไทยมายาวนาน ไม่ว่าจะเป็นการถูกเอาเปรียบเรื่องสัญญาที่ไม่เป็นธรรม หรือความเสี่ยงจากโรคระบาดและภัยธรรมชาติที่เกษตรกรต้องแบกรับเพียงลำพัง อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันประเทศไทยมีพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา พ.ศ. 2560 เพื่อสร้างมาตรฐานใหม่ให้เกิดความเท่าเทียมระหว่าง "ผู้ประกอบการทางการเกษตร" และ "เกษตรกร"

1. สัญญาต้องเป็น "ลายลักษณ์อักษร" เท่านั้น ตามกฎหมายปัจจุบัน สัญญาเกษตรพันธสัญญาจะตกลงกันด้วยวาจาไม่ได้อีกต่อไป ต้องทำเป็นหนังสือ และมีสาระสำคัญที่กฎหมายกำหนด หากไม่มีการทำเป็นลายลักษณ์อักษร หรือข้อความในสัญญาขัดต่อประกาศของคณะกรรมการ สัญญาส่วนที่เอาเปรียบจะไม่มีผลบังคับใช้
2. สิทธิในการ "รับทราบข้อมูล" ก่อนลงนาม ผู้ประกอบการต้องมีหน้าที่ต้องส่ง เอกสารชี้ชวน และ ร่างสัญญา ให้เกษตรกรทราบล่วงหน้า (ไม่น้อยกว่า 15 วัน) เพื่อให้เกษตรกรมีเวลาศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับ
 - รูปแบบการผลิตและราคาตอบแทนที่ชัดเจน
 - ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น (เช่น โรคระบาด ภัยธรรมชาติ)
 - แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง

3. การขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ
ผู้ประกอบการรายใหญ่ต้องขึ้นทะเบียนต่อ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้รัฐสามารถกำกับดูแลได้ หากผู้ประกอบการรายใดไม่ขึ้นทะเบียนแต่ยังทำสัญญาพันธสัญญา จะมีความผิดทางกฎหมายและมีโทษปรับ

4. กลไกการแก้ปัญหา: การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท
เมื่อเกิดปัญหา เช่น ผลผลิตไม่ได้คุณภาพตามที่กำหนด หรือบริษัทไม่ยอมรับซื้อตามราคาที่ตกลง กฎหมายกำหนดให้มี กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท โดยคณะกรรมการไกล่เกลี่ยในระดับจังหวัด ซึ่งเป็นกระบวนการที่รวดเร็วและประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่าการฟ้องร้องเป็นคดีความในศาล

5. ข้อควรระวังสำหรับเกษตรกร
- ตรวจสอบคู่สัญญา : บริษัทต้องขึ้นทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย
 - อ่านให้จบก่อนเซ็น : โดยเฉพาะเรื่องเงื่อนไขการหักค่าใช้จ่าย และเกณฑ์การวัดมาตรฐานผลผลิต
 - เก็บเอกสาร : เก็บสำเนาสัญญาและหลักฐานการส่งมอบสินค้าไว้เสมอ

บทสรุปสำหรับเจ้าหน้าที่และเกษตรกร ระบบเกษตรพันธสัญญายุคใหม่ไม่ใช่เรื่องของการ "นายทุนคุมเกษตรกร" แต่คือการทำงานแบบ "หุ้นส่วนเศรษฐกิจ" ที่ต้องโปร่งใส ตรวจสอบได้ และแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม หากทุกฝ่ายปฏิบัติตาม พ.ร.บ. นี้ จะเป็นการช่วยยกระดับขีดความสามารถทางการแข่งขันของเกษตรกรไทยให้ยั่งยืนในระดับสากล

2. สิทธิรับทราบข้อมูล ล่วงหน้า 15 วัน
เกษตรกรต้องได้รับ "เอกสารชี้ชวน" และ "ร่างสัญญา" ล่วงหน้า ไม่น้อยกว่า 15 วัน ต่อการรูปแบบการผลิต ผลตอบแทน และความเสี่ยง

3. ผู้ประกอบการต้องจดทะเบียนผู้ประกอบการ
ผู้ประกอบการต้องจดทะเบียนกับสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หากทำผิดมีโทษปรับและจำคุก

การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ระดับจังหวัด
หากยังไม่ได้รับซื้อตามราคาหรือผลผลิต ไม่ใช่คุณภาพ กฎหมายให้ระบบไกล่เกลี่ย โดยคณะกรรมการระดับจังหวัด ซึ่งรวดเร็วและประหยัดค่าการฟ้องศาล

ข้อควรระวังและแนวทางการปฏิบัติสำหรับเกษตรกร
ตรวจสอบ & อ่าน & เก็บหลักฐาน
ตรวจสอบกรมส่งเสริมการเกษตรก่อนเซ็น อ่านเงื่อนไขการหักเงิน และเกณฑ์มาตรฐานให้ชัดเจน และต้องเก็บสำเนาสัญญา พร้อมหลักฐานการส่งมอบผลผลิตทางการเกษตรไว้เสมอ

Coconut Oil

วิสาหกิจชุมชนทอปรินเวอร์จิ้นออยล์ ตั้งอยู่ที่จังหวัดชุมพรซึ่งเป็นแหล่งวัตถุดิบ
เป็นมะพร้าว ที่มีความสำคัญทางเกษตรอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ได้ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มและ
ได้จดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนครั้งแรก เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2551 มีนางเสาวรีย์ ชัยบุตร เป็นประธาน
โดยได้ระดมทุนช่วยมะพร้าว ซึ่งขณะนั้นมะพร้าวมีราคาตกต่ำมาก เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับมะพร้าว
ซึ่งรวมกับผลัดน้ำนม-พร้าวบริสุทธิ์สกัดเย็น โดยใช้วัตถุดิบหลักที่มีอยู่ในชุมชนทั้งหมด เพื่อเป็นการ
ช่วยเหลือเกษตรกร ผู้ปลูกมะพร้าว และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และมีการขยายตลาด
โดยลูกค้าหลักเป็นการรับจ้างผลิตให้กับผู้ประกอบการกว่า 20 ราย และมีตลาดสินค้าพวของผิวในแบรนด์
"มาลีสปา" และ "โคโค่โด้แดนซ์" สินค้ามีจุดเด่นที่คุณภาพและความสดใหม่ของวัตถุดิบ รวมถึงวิธีการสกัดแบบ
เย็นเพื่อ คุณภาพของสินค้าเนื่องจากอยู่ในแหล่งวัตถุดิบที่มีความดี ไม่มีต้องเก็บสต็อกจึงได้วัตถุดิบที่มี
ความสดใหม่ มีผลดีต่อกัน น้ำนม-พร้าวสกัดเย็น ผลิตภัณฑ์บนอบและบำรุงผิวสวย บำรุงเส้นผม เครื่อง
สำอาง ผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพร เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการผลิตและแปรรูปมะพร้าว แหล่งท่องเที่ยว
เชิงเกษตร เชื้อนโยมการท่องเที่ยวชุมชน และเป็นศูนย์เผยแพร่เกษตรกรรมกับของจังหวัดชุมพร

ช่องทางการตลาด

- ▶ ออนไลน์: www.ตลาดเกษตรออนไลน์.com ของกรมส่งเสริมการเกษตร
OTOP THAI.SHOP ของกรมการพัฒนาชุมชน Social Media (ไลน์ ID: maliispa)
Facebook Fanpage : www.facebook.co.th/maliispa
Instagram : [cocodance_official](https://www.instagram.com/cocodance_official)
Shopee : www.shopee.com/maliispa
lazada : www.lazada.co.th/shop/maliispa

- ▶ ออฟไลน์: ร้านค้า ณ ที่ทำการกลุ่ม สำหรับลูกค้าที่มาดูงาน หรือนักท่องเที่ยวออกบูธงานแสดง
สินค้า ขายส่งตามร้านในแหล่งท่องเที่ยว โรงแรม และรีสอร์ท เป็นพันธมิตรกับแหล่งท่องเที่ยว
หรือองค์กรต่างๆ ในการแนะนำ/แลกเปลี่ยนลูกค้า การจำหน่ายผ่านตัวแทนตามจังหวัดต่างๆ

การเพิ่มมูลค่าปลาดุกบางแก้วสู่เกษตรมูลค่าสูง

(VALUE ADDED PATHWAY OF BANGAEO WALKING CATFISH TO HIGH-VALUE FARMING)

การปรับเปลี่ยนกลุ่มแปลงใหญ่ปลาดุก อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง จากการขายปลาสดราคาต่ำสู่การเป็น **"เกษตรมูลค่าสูง"** โดยใช้ระบบจัดการสมัยใหม่และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่าตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่มาตรฐาน GAP ไปจนถึงผลิตภัณฑ์นวัตกรรมจากของเสีย

เส้นทางการเพิ่มมูลค่า

ขั้นที่ 1 : ปลาดุกสด มาตรฐาน GAP

เป็นการผลิตต้นทุนต่ำแต่ได้มาตรฐานความปลอดภัยเพื่อสร้างมูลค่าพื้นฐานที่ยั่งยืน

ขั้นที่ 2 : ปลาดุกร้า (Fermented Catfish Ra)

ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิม พัทลุง ปลาดุกร้า

ขั้นที่ 3 : ผงไบโอแคลเซียม (Bio-Calcium Powder)

เปลี่ยนส่วนเหลือทิ้ง (Zero Waste) เป็นผลิตภัณฑ์เสริมอาหารมูลค่าสูงพิเศษ

เปรียบเทียบระดับการสร้างมูลค่าของผลิตภัณฑ์ในโครงการ

ระดับมูลค่า	ประเภทผลิตภัณฑ์	จุดเด่น
มูลค่าปกติ	ปลาดุกสด	มาตรฐาน GAP, ต้นทุนต่ำ
มูลค่าเพิ่ม	ปลาดุกร้า ปลาสวรรค์	สินค้าอัตลักษณ์, ภูมิปัญญา
มูลค่าสูงสุด	ผงไบโอแคลเซียม	นวัตกรรม Zero Waste Food Innovation

ผลสัมฤทธิ์แห่งความสำเร็จ

ลดต้นทุนการผลิต 15-20%

เกิดจากการบริหารจัดการอาหารปลา และยังจัดการผลิตร่วมกันภายในกลุ่มแปลงใหญ่

โมเดลเศรษฐกิจหมุนเวียน (BCG)

จัดการของเสียให้เป็นศูนย์โดยนำกระดูกและหัวปลามาแปรรูปเป็นสินค้าใหม่

สร้างความเข้มแข็งให้สังคม

สร้างอาชีพเสริมให้กลุ่มสตรีผ่านการแปรรูปปลาในท้องถิ่น

ติดต่อสอบถาม กลุ่มสารสนเทศการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง

074-614203

www.opsmoac.go.th/phatthalung saraban_plg@opsmoac.go.th

หญ้าแพงโกล่าชัยนาท: พืชอาหารสัตว์คุณภาพสูง มาตรฐานสากล (Chai Nat Pangola Grass: Premium Forage, International Standard)

หญ้าแพงโกล่าชัยนาท ผลิตแบบเกษตรอุตสาหกรรม มาตรฐาน GAP เพื่อส่งมอบหญ้าที่นุ่ม ย่อยง่าย และมีโปรตีนสูง

คุณภาพเหนือชั้นและสารอาหาร (Superior Quality & Nutrients)

หญ้านุ่ม ย่อยง่าย สะอาด
ใบเล็กละเอียด เหมาะสำหรับม้าแข่ง โทรม และสัตว์เคี้ยวเอื้องขนาดเล็ก

พืชทรหด
ปลูกครั้งเดียวอยู่ได้ 5-7 ปี
ทนทั้งน้ำท่วมขังและสภาพแห้งแล้ง ให้ผลผลิตต่อเนื่องยาวนาน

มาตรฐานการผลิตและแหล่งผลิต (Production Standards & Locations)

ความคุ้มค่าและโอกาสทางธุรกิจ (Economic Value)

ผลผลิตสูง 5-7 ตัน/ไร่/ปี
สามารถตัดเก็บเกี่ยวได้ 5-8 ครั้งต่อปี ตามการจัดการน้ำและปุ๋ย

ต้นทุนต่ำ รายได้สม่ำเสมอ
ต้นทุน 1,000-1,400 บาท/ไร่ สร้างรายได้สุทธิประมาณ 800-1,000 บาท/ไร่/รอบ

สรุปข้อมูลตัวเลขสำคัญ

	ราคาขายหญ้าแห้ง:	2.50 - 2.80 บาท/กก.
	น้ำหนักหญ้าแห้ง:	800 - 1,200 กก./ไร่/รอบ
	ความต้องการตลาด:	สูง (High Demand)

PRACHINBURI

BUFFMILK. DAIRY

**คนไทยส่วนใหญ่จะไม่คุ้นเคยกับการดื่ม
นมควายนมหนัก**

เพราะในท้องตลาดนั้นเต็มไปด้วยนมวัวหรือนมผง จนเราแทบจะนึกไม่ออกด้วยซ้ำว่ายังมีนมชนิดอื่นที่ดื่มได้ ด้วยความรู้สึกของผู้บริโภคเมื่อได้ยินคำว่านมควายนมหนักจะมีความรู้สึกว่าเป็นนมที่หนัก แต่เมื่อใครได้มีโอกาสลิ้มลองกับนมควายนมหนัก นมควายนมหนักผสมกาแฟมอลลาเรลาชีจากนมควายนมหนักที่คัด ๆ เหนียว ๆ ได้ลองลิ้มโยเกิร์ตทอดที่ทำจากนมควายนมหนักด้วยซอสอันหอมหวานที่วางอยู่ตรงหน้า ความคิดความรู้สึกที่มีต่อควายนมหนักและนมควายนมหนักจะเปลี่ยนไปจากเดิม รู้สึกถึงกับสิ่งใหม่ที่ได้เห็น ได้สัมผัสและลิ้มลองจนมีอาจจะลิ้มเลือนรสชาตินั้นไปได้เลย

**“นมควายนมหนัก” เป็นผลิตภัณฑ์นมทางเลือก
ที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูงกว่านมวัว**

ทั้งโปรตีน แคลเซียม และไขมันดี มีวิตามินเอสูง และมีคอเลสเตอรอลต่ำกว่านมวัวมาก มีสารต้านอนุมูลอิสระตามธรรมชาติเหมาะแก่ผู้ที่แพ้แลคโตสในนมวัว และยังเป็นที่ยุ้จักในด้านสรรพคุณทางยาแผนไทย เช่น บำรุงโลหิตและแก้ร้อนในอีกด้วย

จัดทำโดย : กลุ่มสารสนเทศการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปราจีนบุรี

โทรศัพท์ 037-454042-3

2

การบูรณาการข้อมูลและขับเคลื่อนแผนพัฒนา การเกษตรและสหกรณ์เชิงพื้นที่ ของจังหวัดระยอง

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ภาคการเกษตรของจังหวัดระยอง ข้าวไทย สมุด และยั่งยืน

กิจกรรมที่ดำเนินการ

• จังหวัดระยอง

ถือเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์สำคัญในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ซึ่งการบริหารจัดการภาคการเกษตรจำเป็นต้องสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร ยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืน สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระยอง โดยกลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร จึงได้จัดทำ "โครงการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ และการจัดเก็บข้อมูลด้านการเกษตรเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์เชิงพื้นที่อำเภอ ของจังหวัดระยอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569" เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงข้อมูลระดับพื้นที่กับส่วนกลางให้เป็นเอกภาพ

• วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีชุดข้อมูลด้านการเกษตรที่ถูกต้องครบถ้วนและเป็นเอกภาพ ใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดระยองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยรวบรวมข้อมูลและกำหนดแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านและอำเภอ และใช้นำเสนอต่อคณะกรรมการฯ ระดับจังหวัด เพื่อให้หน่วยงานส่วนกลางพิจารณาสนับสนุน และเพื่อผลักดันการบรรจุแผนงานของแหล่งงบประมาณต่าง ๆ เช่น แผนพัฒนาจังหวัด (งบจังหวัด, FUNCTION, ก้อนตัน) ให้เกิดการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม

• เป้าหมายและรูปแบบการดำเนินงาน

โครงการนี้มุ่งเน้นการบูรณาการเชิงพื้นที่ ครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 8 อำเภอ ของจังหวัดระยอง โดยมีผู้เข้าร่วมขับเคลื่อนงานนี้ประกอบด้วย คณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ (SCD) เกษตรกรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ โดยมีรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูล กำหนดแผนงาน/โครงการ ที่มุ่งเน้นการสร้างผลลัพธ์ที่นำไปปฏิบัติได้จริง มีการชี้แจงทิศทางและนโยบายการพัฒนาภาคการเกษตรให้สอดคล้องกับกลไกของกระทรวงฯ การวิเคราะห์สภาพปัจจัย (SWOT) เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และปัญหาในทุกชั้นตอนของสินค้าเกษตร การวิเคราะห์และกำหนดห่วงโซ่อุปทาน (SUPPLY CHAIN) ของสินค้าเกษตรที่สำคัญในแต่ละพื้นที่อำเภอ สรุปผลเพื่อสะท้อนปัญหาและความต้องการของเกษตรกรอย่างแท้จริง และเสนอโครงการเพื่อการขับเคลื่อนการพัฒนาดังกล่าว ซึ่งก็คือชุดข้อมูลและโครงการที่กำหนดขึ้นและดำเนินงานได้ เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม ตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ และส่งเสริมให้การพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระยองบรรลุเป้าหมายในการทำให้ภาคการเกษตรข้าวไทย สมุด และยั่งยืน

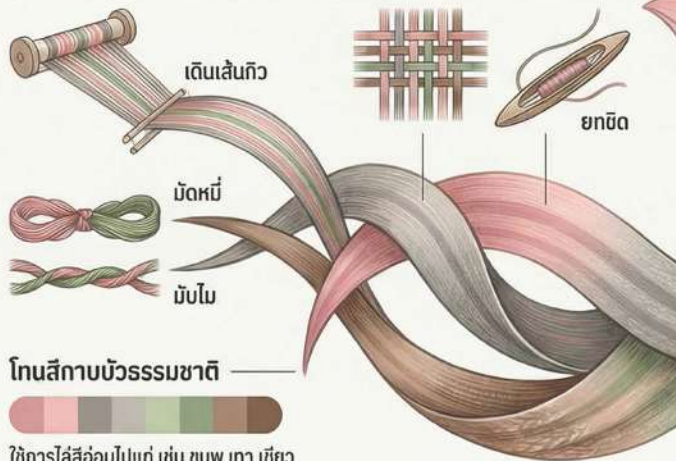
ผ้าทาบัวอุบลราชธานี

ผ้าทาบัวที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) มีเอกลักษณ์โดดเด่นด้วยการผสมผสาน 4 กรรมวิธีการทอไว้ในผืนเดียว สะท้อนถึงวิถีชีวิตและจิตวิญญาณของชาวอุบลราชธานีผ่านโทนสีที่เลียนแบบกลิ่นบัวธรรมชาติ

อัตลักษณ์แห่งการทอ 4 กรรมวิธี

ผสมผสาน 4 เทคนิคในผืนเดียว
รวมการเดินเส้นทิว บัดหมี่ ยกชิด และมัดโม่ (หางกระรอก) เข้าด้วยกันอย่างลงตัว

มีติจากเส้นยืนและเส้นพุ่ง
ใช้เส้นยืนสลับสี (ยืนทิว) คู่กับเส้นพุ่งที่สร้างลวดลายด้วยการมัดหมี่และยกชิด

โทนสีทาบัวธรรมชาติ

ใช้การไล่สีอ่อนไปแก่ เช่น ขบพู เกา เขียว และน้ำตาล ให้คล้ายคลึงกับกลีบบัว

มรดกทางวัฒนธรรมและประเภทผ้า

ต้นกำเนิดจากบ้านคำบูน
ออกแบบโดยนายมีชัย แต่สุจริยา และเผยแพร่สู่ชุมชนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543

การเพิ่มความวิจิตรด้วยดินเงินดินทอง
สามารถสอดดินหรือเส้นไหมสีต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความงามตามความนิยม

ประเภทผ้าทาบัว

ผ้าทาบัว (ธรรมดา)

ลักษณะเด่น:
ผ้าทอพื้นฐานที่รวม 4 กรรมวิธีหลัก

ผ้าทาบัว (จก)

ลักษณะเด่น:
เพิ่มเทคนิคการทอเพื่อสร้างลวดลายที่ประณีตขึ้น

ผ้าทาบัว (คำ)

ลักษณะเด่น:
มีการสอดดินเงินหรือดินทองเพิ่มความหรูหรา

"ความตึงเครียดด้านภูมิรัฐศาสตร์กับความเสถียรต่อระบบอาหารโลก : นัยต่อโครงสร้าง ต้นทุนภาคเกษตร การค้าอาหารโลก และทิศทางเชิงนโยบายของไทยในระยะต่อไป"

บริบทสถานการณ์: ความเสี่ยงเชิงระบบที่เชื่อมโยงหลายมิติ

สถานการณ์ความตึงเครียดในตะวันออกกลางที่ยกระดับเป็นความขัดแย้งทางทหารในปี 2569 สะท้อนให้เห็นถึง “ความเสี่ยงเชิงระบบ (Systemic risk)” ที่เชื่อมโยงระหว่างภูมิรัฐศาสตร์ พลังงาน และความมั่นคงทางอาหารโลก โดยเฉพาะเมื่อภูมิภาคดังกล่าวเป็นทั้งแหล่งพลังงานสำคัญและเป็นจุดยุทธศาสตร์ของเส้นทางการค้าระหว่างประเทศ

ภายใต้บริบทนี้ ระบบอาหารโลกซึ่งพึ่งพาการค้าและห่วงโซ่อุปทานระหว่างประเทศในระดับสูง จึงมีความเปราะบางต่อความผันผวนของปัจจัยภายนอก และมีแนวโน้มได้รับผลกระทบในลักษณะ “ทวีคูณ” เมื่อเกิดความไม่แน่นอนด้านพลังงาน ปัจจัยการผลิต และโลจิสติกส์พร้อมกัน ในเชิงโครงสร้าง สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนข้อจำกัดของระบบอาหารโลกที่ยังพึ่งพาเส้นทางขนส่งและแหล่งผลิตหลักในบางภูมิภาค เมื่อเกิดความเสี่ยงในจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญ จึงส่งผลให้ต้นทุนเพิ่มขึ้นและตลาดสินค้าเกษตรมีความผันผวนสูงขึ้นในระยะสั้นถึงระยะกลาง

ผลกระทบเชิงโครงสร้าง: ต้นทุน-อุปทาน-ราคา

การวิเคราะห์ผลกระทบพบว่า ความตึงเครียดดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างของภาคเกษตรและอาหารโลกใน 3 มิติหลักที่มีความเชื่อมโยงกัน ได้แก่

(1) โครงสร้างต้นทุนการผลิต (Cost Structure) ราคาพลังงานและปัจจัยการผลิต โดยเฉพาะปุ๋ยเคมีที่มีความเชื่อมโยงกับก๊าซธรรมชาติ มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรทั่วโลกเพิ่มขึ้นในวงกว้าง ซึ่งอาจนำไปสู่การปรับลดการใช้ปัจจัยการผลิตและกระทบต่อประสิทธิภาพการผลิตในระยะต่อไป

(2) เสถียรภาพของห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain Stability) ข้อจำกัดด้านความปลอดภัยของเส้นทางการขนส่ง โดยเฉพาะบริเวณช่องแคบฮอร์มุซ ส่งผลให้ต้นทุนโลจิสติกส์เพิ่มขึ้น ทั้งในรูปของค่าระวางเรือ ค่าประกันภัย และระยะเวลาการขนส่งที่ยาวนานขึ้น ซึ่งกระทบต่อประสิทธิภาพของระบบกระจายสินค้าเกษตรระหว่างประเทศ

(3) ระดับราคาและความมั่นคงทางอาหาร (Price & Food Security) แรงกดดันด้านต้นทุนและข้อจำกัดด้านอุปทาน ส่งผลให้ราคาสินค้าอาหารในตลาดโลกมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น ขณะเดียวกันประเทศผู้นำเข้าอาหารมีแนวโน้มเพิ่มการสำรองสินค้าและกระจายแหล่งนำเข้า ซึ่งยิ่งเพิ่มความผันผวนในตลาดสินค้าเกษตรโลก

นัยต่อประเทศไทย : ความสามารถในการแข่งขันภายใต้ต้นทุนที่เปลี่ยนแปลง

สำหรับประเทศไทย ผลกระทบดังกล่าวมีลักษณะเป็นผลกระทบทางอ้อมที่มีนัยสำคัญเชิงโครงสร้าง โดยเฉพาะจากต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตามราคาปัจจัยการผลิต และพลังงาน รวมถึงต้นทุนโลจิสติกส์ที่ปรับตัวสูงขึ้น ซึ่งอาจกระทบต่อขีดความสามารถในการแข่งขันและการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยในตลาดโลก โดยเฉพาะสินค้าที่พึ่งพาการขนส่งทางทะเลเป็นหลัก

อย่างไรก็ตาม ภายใต้ความไม่แน่นอนของตลาดโลก ความต้องการสินค้าอาหารที่เพิ่มขึ้นจากความกังวลด้านความมั่นคงทางอาหารได้เปิด “หน้าต่างโอกาส” ให้ประเทศไทยในฐานะผู้ส่งออกอาหารรายสำคัญ สามารถขยายตลาดได้มากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มสินค้าอาหารแปรรูป ข้าว และสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพในการตอบสนองต่อความต้องการในภาวะวิกฤต

ภัยต่อออสเตรเลีย : การปรับบทบาทในโครงสร้างการค้าอาหารโลก ออสเตรเลียในฐานะผู้ส่งออกสินค้าเกษตรรายสำคัญของโลก มีแนวโน้มได้รับผลกระทบในระยะสั้นและระยะกลางจากราคาปัจจัยการผลิตและพลังงานที่เพิ่มขึ้น ต้นทุนโลจิสติกส์ที่เพิ่มขึ้น รวมถึงความไม่แน่นอนของตลาดส่งออก โดยเฉพาะในตลาดที่มีความเชื่อมโยงกับภูมิภาคตะวันออกกลาง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อระยะเวลาและต้นทุนในการขนส่งสินค้า

อย่างไรก็ตาม ภายใต้การปรับโครงสร้างการค้าอาหารโลก ประเทศผู้นำเข้าอาหารมีแนวโน้มกระจายแหล่งนำเข้าเพื่อลดความเสี่ยงด้านอุปทานมากขึ้น ส่งผลให้ออสเตรเลียมีโอกาสขยายบทบาทในฐานะแหล่งจัดหาสินค้าเกษตรที่มีเสถียรภาพในตลาดโลก โดยเฉพาะในกลุ่มสินค้าเนื้อสัตว์และธัญพืช ซึ่งเป็นสินค้าหลักที่มีความต้องการต่อเนื่องในตลาดโลก ทั้งนี้ ความสามารถในการรักษาความต่อเนื่องของอุปทานและบริหารจัดการต้นทุนโลจิสติกส์ รวมถึงต้นทุนของปัจจัยการผลิตและพลังงาน จะเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดบทบาทของออสเตรเลียในโครงสร้างการค้าอาหารโลกในระยะต่อไป

แนวโน้มระยะสั้น-กลาง: ความผันผวนและการปรับโครงสร้างตลาด แนวโน้มในระยะต่อไปสะท้อนว่า ระบบอาหารโลกกำลังเข้าสู่ช่วงของ “ความผันผวนเชิงโครงสร้าง” อันเป็นผลจากแรงกดดันด้านต้นทุนและความไม่แน่นอนของห่วงโซ่อุปทาน โดยมีความเป็นไปได้ของสถานการณ์ตั้งแต่

- ความผันผวนด้านราคาในระยะสั้น จากแรงกดดันด้านต้นทุนพลังงานและปัจจัยการผลิต
- การเพิ่มขึ้นของต้นทุนโลจิสติกส์และการปรับเส้นทางการค้า ซึ่งอาจกระทบต่อระยะเวลาและความต่อเนื่องของอุปทาน
- การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการค้าอาหารโลกในบางสินค้า โดยเฉพาะการกระจายแหล่งนำเข้าและบทบาทของประเทศผู้ส่งออกรายสำคัญ

ในเชิงโครงสร้าง ความไม่แน่นอนดังกล่าวอาจเร่งให้เกิดการปรับตัวของประเทศผู้นำเข้าและผู้ส่งออกอาหาร ทั้งในด้านการบริหารความเสี่ยง การสำรองสินค้า และการกระจายแหล่งจัดหา ซึ่งอาจส่งผลให้ทิศทางการค้าอาหารโลกมีความหลากหลายและซับซ้อนมากขึ้นในระยะต่อไป ทั้งนี้ ระดับของผลกระทบจะขึ้นอยู่กับพัฒนาการของสถานการณ์ความขัดแย้งและเสถียรภาพของเส้นทางการขนส่งระหว่างประเทศ ซึ่งยังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด

ข้อพิจารณาเชิงนโยบาย: การเสริมสร้างความยืดหยุ่นของภาคเกษตรไทย

ภายใต้บริบทของความไม่แน่นอนที่เพิ่มขึ้น การกำหนดนโยบายควรมุ่งเน้นการเสริมสร้าง “ความยืดหยุ่น (Resilience)” ของภาคเกษตรและระบบอาหาร เพื่อรองรับความผันผวนของปัจจัยภายนอกทั้งด้านต้นทุนและห่วงโซ่อุปทาน โดยมีประเด็นสำคัญ ได้แก่

- การบริหารจัดการต้นทุนปัจจัยการผลิต โดยเฉพาะปุ๋ยและพลังงาน เพื่อลดแรงกดดันต่อเกษตรกรและผู้ประกอบการ
- การพัฒนาประสิทธิภาพของห่วงโซ่อุปทานและระบบโลจิสติกส์ เพื่อให้สามารถรักษาความต่อเนื่องของการผลิตและการส่งออกได้ภายใต้ข้อจำกัดด้านการขนส่ง
- การกระจายความเสี่ยงด้านตลาดส่งออกและแหล่งนำเข้า เพื่อลดการพึ่งพาสถานที่หรือเส้นทางการค้าหลักเพียงไม่กี่แห่ง
- การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดโลกในภาวะวิกฤต

ในเชิงยุทธศาสตร์ การดำเนินนโยบายควรให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลระหว่าง “การบริหารความเสี่ยง” และ “การใช้ประโยชน์จากโอกาสทางการค้า” ที่เกิดขึ้นในตลาดโลก เพื่อรักษาเสถียรภาพของภาคเกษตรไทย ควบคู่กับการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน และเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารในระยะยาว